

MATICA HRVATSKA OBJAVILA 3. SVEZAK IZABRANIH DJELA AUGUSTA ŠENOE

Od "Prosjaka Luke" do "Ljubice"

Treći svezak Izabranih djela Augusta Šenoe, u koji su uvrštene pripovijesti "Prosjak Luka", "Prijan Lovro", "Mladi gospodin", "Karanfil sa pjesnikova groba" i "Kanarinčeva ljubovca", te komedija "Ljubica" objavila je Matica hrvatska kao 122. knjigu svoje edicije Stoljeća hrvatske književnosti.

Knjigu je priredila stručnjakinja za Šenoin život i djelo Miroslava Tušek, koja ističe Šenoinu pripadnost nizu hrvatskih velikana usmjerenih "k jednom od najplemenitijih ciljeva: pomoći svojem narodu da se izdigne, da se razvija, da ide ukorak s najrazvijenijim narodima, da stane uz bok najuspješnijih zemalja Europe".

"Bio je umjetnik koji je već onda pouzdano znao da umjetnost mora biti nacionalna kako bi se mogla uzdići do univerzalnosti", ističe priređivačica Miroslava Tušek

I kao "književna i nacionalna veličina neprijeporne vrijednosti i nedostižne snage", i kao "romantik s mnogo osjećaja za realnost", Šenoa je, napominje Tušek, postigao ono što "jedan pisac najviše može postići: da mišlju i osjećajem, duhom i stilom, postane izraz težnji svojega vremena i mentaliteta hrvatsko-

ga naroda". "Bio je umjetnik koji je već onda pouzdano znao da umjetnost mora biti nacionalna kako bi se mogla uzdići do univerzalnosti", ističe priređivačica.

Knjigu biblioteke Stoljeća hrvatske književnosti br. 122, uredio je Nedjeljko Mihanović, a redakciju i priloge napravila je Morana Kovač. Knjiga je opremljena s ilustracijama, Tekstološkom napomenom, Rječnikom i Tumačem imena i izraza. Prijevode stranih izraza napravili su Tonko Maroević, Ante Stamać i Luka Vukušić.

Prva knjiga izabranih djela Augusta Šenoe u ediciji Stoljeća hrvatske književnosti obuhvaća izbor pjesama te dva povijesna romana - "Zlatarovo zlato" i "Čuvaj se senj-

ske ruke". Objavljena je 2008. U drugu knjigu Šenoinih izabranih djela, objavljenu 2009. uvršteni su romani "Seljačka buna" i "Diogenes".

August Šenoa (1838.-1881.) hrvatski prozaist, pjesnik i dramatičar. Potječe iz ponijemčene obitelji češkoga podrijetla, studirao je pravo u Beču i Pragu, no zapostavivši studij radio je kao novinar, bilježnik i gradski senator, ravnatelj Hrvatskoga zemaljskog kazališta i urednik časopisa Vienac. Okušao se u nizu književnih i novinskih žanrova, od kojih je neke, kao feljton (ciklus Zagrebulje) i utemeljio u hrvatskoj književnosti, dok je druge, primjerice roman, afirmirao.

Djelovao je kao kritičar, publicist i polemičar i u dvadesetak godina rada do te je mjere utjecao na hrvatsku književnost da se cijelo razdoblje u njezinoj povijesti često naziva "Šenoino doba". Najveći dio njegova opusa čine povijesni romani - "Zlatarovo zlato", "Seljačka buna" i "Kletva", te pripovijesti u paradigmi realizma - "Prosjak Luka", "Prijan Lovro", "Ilijina oporuka" i "Branka".

U pjesništvu, u kojem se istaknuo kao vješt versifikator, okušao se u mnogim književnim vrstama i oblicima, pišući romance, balade, sonete te ljubavnu, rodoljubnu, pobožnu i šaljivu liriku, slijedeći uglavnom uobičajenu poetiku romantizma. (H)